

Raadsinformatiebrief

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp	Procesnotitie ruimtelijke structuurvisie
RIB nummer 2012	2012-137
collegevergadering d.d.	18 december 2012
programma	Veelzijdige stad in het groen
portefeuillehouder	van den Beucken

team ROSEB
steller drs. MC Lenis
doorkiesnummer +31 77 3596251
e-mail m.lenis@venlo.nl
registratienummer 12-21473
datum 03 december 2012
datum verzonden 20 december 2012

Informatie voor de raad (voor kennisgeving)

Het college wenst de Raad te informeren over het proces voor de ruimtelijke structuurvisie, conform de toezegging van wethouder Beurskens naar aanleiding van de oordeelsvormende raadsvergadering 19 september jl. (RV2012-52).

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris de burgemeester

Willemien Meijering

Antoin Scholten

Raadsinformatiebrief

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)

Het gemeentebestuur wil komen tot een nieuwe ruimtelijke structuurvisie voor de gemeente Venlo. Naast een wettelijke verplichting, biedt een structuurvisieproces kansen om onze inhoudelijke ambities (Strategische Visie 2030, raadsprogramma's, werkgroep SAM en collegeprogramma) te vertalen naar het ruimtelijk domein. We hebben koers gezet naar een andere overheid en een nieuwe manier van werken. Het ruimtelijk beleidskader zal hier ook bij aan moeten sluiten: uitnodigend, minder knellende kaders, sturen op doelstellingen in plaats van regels, meer initiatief bij de markt. Een nieuwe structuurvisie is hiervoor cruciaal.

Deze raadsinformatiebrief heeft als doel om de raad te informeren over het proces om tot een nieuwe actuele ruimtelijke structuurvisie te komen. De gemeenteraad zal in dit proces meerdere rollen hebben: kaderstellend aan de voorkant, meedenkend tijdens het proces, en als vaststellend orgaan aan de achterkant. Momenteel wordt in samenwerking met de griffie een plan van aanpak opgesteld. Uitgangspunt is een doelmatig en interactief proces. Het proces start dan in februari 2013 met de kaderstelling door de gemeenteraad. Hiervoor zullen een aantal intensieve sessies georganiseerd worden

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	..	..
2.	..	..
3.	..	..
4.	..	..
5.	..	..

Onderbouwing

Algemene toelichting

1. **Wat is de kernopgave** (Wat is de belangrijkste opdracht voor de gemeenteraad?)

We staan aan de vooravond van het proces om te komen tot een actuele structuurvisie voor het hele grondgebied van de gemeente Venlo, inclusief de voormalige gemeente Arcen en Velden.

In 2010 heeft de gemeenteraad de Strategische Visie 2030 vastgesteld. Om de ambities en opgaven uit de Strategische Visie te vertalen naar het ruimtelijk domein is het wenselijk om de ruimtelijke structuurvisie te actualiseren. Een actuele structuurvisie stelt de gemeente in staat om integraal te sturen op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente.

2. **Waarom?** (Wat is het doel van de raadsinformatiebrief?)

Een nieuwe structuurvisie is niet alleen wettelijk verplicht, maar biedt kansen om onze inhoudelijke ambities en nieuwe manier van werken uit de Strategische Visie 2030, raadsprogramma's, werkgroep SAM en collegeprogramma te vertalen naar het ruimtelijk domein. We hebben koers gezet naar een andere overheid en een nieuwe manier van werken. Het ruimtelijk beleidskader zal hier ook bij aan moeten sluiten: uitnodigend, minder knellende kaders, sturen op doelstellingen in plaats van regels, meer initiatief bij de markt, etc. Een nieuwe structuurvisie vormt de basis voor de vertaling van onze ambities en onze nieuwe manier van werken naar het ruimtelijk domein.

Vooruitlopend op de actualisatie van de structuurvisie is op 23 mei jl. de Visie Stedelijk Centrum (VSC) door de gemeenteraad vastgesteld. Dit is gedaan om nu al te kunnen sturen op de ambities uit de Strategische Visie die specifiek voor het centrum en grootstedelijke voorzieningen gelden. De VSC kunt u zien als een bouwsteen voor de ruimtelijke structuurvisie.

Deze raadsinformatiebrief heeft als doel om de raad te informeren over de stand van zaken rondom de voorbereiding van het proces om te komen tot een ruimtelijke structuurvisie.

3. **De informatie**

Toelichting op het instrument structuurvisie

De ruimtelijke structuurvisie is een strategisch beleidsdocument. Ze vertaalt de ambities uit de strategische visie 2030 naar een integraal ruimtelijk kader en geeft daarmee richting aan verdere beleidsontwikkeling.

Een krachtige structuurvisie is in maatschappelijk en bestuurlijk opzicht van groot belang. Hij geeft de richting aan waarin de gemeente zich ruimtelijk wil ontwikkelen, waarbij voor iedereen in algemene zin duidelijk is welke ruimtelijke kaders gelden en of initiatieven

hierbinnen passen. Voor andere overheden maakt de structuurvisie duidelijk hoe het beleid van Rijk en provincie wordt uitwerkt. Voor het gemeentebestuur is de structuurvisie het belangrijkste kader voor de afweging van concrete ruimtelijke besluiten en voor de inzet van bestuurlijke uitvoeringsinstrumenten, zoals het vaststellen van bestemmingsplannen, het verlenen van omgevingsvergunningen, en het beschikbaar stellen van financiële middelen.

Hoofdthema's die (in samenhang) in een structuurvisie aan de orde komen zijn:

- wonen en woonomgeving
- voorzieningenaanbod
- economie en werkgelegenheid
- omgevingskwaliteit: groen, water, natuur en recreatie
- mobiliteit en bereikbaarheid

Om goed te kunnen inspelen op nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen is het instrument structuurvisie grotendeels procedure- en vormvrij. Wel is in de wet bepaald dat in de structuurvisie moet worden weergegeven op welke wijze burgers en maatschappelijke organisaties bij de totstandkoming daarvan zijn betrokken. Dit sluit aan bij de wens van de wetgever voor vroegtijdige burgerparticipatie. Daarnaast is een belangrijke eis dat een structuurvisie een uitvoeringsparagraaf bevat en digitaal uitwisselbaar is.

Aanleiding voor actualisatie

De vigerende structuurvisie voor Venlo, dus zonder het grondgebied van de voormalige gemeente Arcen en Velden, is in 2009 geactualiseerd op grond van de invoering van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Rb 2009-26). Het beleidskader uit de huidige structuurvisie stamt dus nog uit 2005, en loopt tot 2015. De structuurvisie van de voormalige gemeente Arcen & Velden stamt uit 2006.

Naast het uitwerken van onze ambities uit de Strategische Visie 2030 voor het ruimtelijk domein bevatten de huidige structuurvisies ruimtelijke kaders die niet meer aansluiten bij belangrijke trends en ontwikkelingen in de samenleving. Het meest in het oog springen:

- de beperkte vraag naar nieuwe woningen, kantoren, bedrijven en winkels en de onzekerheid over de ontwikkeling de komende jaren van deze vraag. Herontwikkeling van bestaande locaties zal steeds meer aan de orde zijn;
- de financiële armslag van de gemeente is beperkt. Deels komt dit door de economische- en vastgoedcrisis, maar ook op de langere termijn zullen de overheidsinvesteringen in de gebouwde omgeving teruglopen.
- Mede door voorgaande ontwikkelingen is er sprake van een verschuiving van de traditionele rolverdeling in vastgoed- en gebiedsontwikkeling. Het accent in de ruimtelijke ontwikkeling verschuift steeds meer van de grootschalige ontwikkeling van met name nieuwbouwlocaties, naar meer kleinschalige, geleidelijke transformatie van het bestaand stedelijk gebied. De gemeente heeft minder directe invloed op het realiseren van haar ruimtelijke ambities. We willen en moeten het initiatief bij burger/partner optimaal faciliteren. Daarom zal de gemeente zich in haar ruimtelijke regie moeten beperken tot kaders op hoofdlijnen, en duidelijkheid moeten bieden ten aanzien van haar rolverantwoordelijkheid. De structuurvisie biedt de mogelijkheid om deze ontwikkeling ook voor Venlo te duiden en te vertalen in een nieuwe werkwijze voor de gemeentelijke organisatie.

Ook de 'rode' ontwikkelingen in het buitengebied met het Limburgs Kwaliteitsmenu als in het oog springend provinciaal beleidskader zal een plek moeten krijgen in het ruimtelijk

beleid van de gemeente.

Doelstelling

Het voorgestane structuurvisie-proces (tot en met vaststelling door de gemeenteraad) beoogt de volgende zaken te bereiken:

- 1) Vastgestelde structuurvisie. De structuurvisie (RSV) wordt het leidende integrale ruimtelijke visiedocument voor de gemeente en onze partners. Hierin zijn de ambities uit de Strategische Visie 2030 en de raadsprogramma's vertaald naar een ruimtelijk kader op hoofdlijnen, dat aansluit bij het de kaders in het sociale domein (sociale structuurvisie). De RSV vormt daarmee de basis voor (ruimtelijk) sectoraal beleid en voor keuzes ten aanzien van ruimtelijk-fysieke projecten. Daarnaast vormt de structuurvisie ook een belangrijke basis voor de inhoud van bestemmingsplannen. Om inhoudelijk invulling te geven aan onze nieuwe rol zal de structuurvisie meer uitgaan van 'afwegingsprincipes' en 'rolverantwoordelijkheden', dan van een concreet ruimtelijk toekomstbeeld. Dit betekent ook dat het meer op hoofdlijnen zal blijven en daarmee naar verwachting een stuk minder omvangrijk document zal zijn dan in het verleden het geval was.
- 2) Richting geven aan een nieuwe manier van regievoeren in het ruimtelijk domein. In het coalitieakkoord, de Strategische Visie 2030, en de Expeditie wordt gesproken over thema's als 'regievoeren', 'zelfredzaamheid' en 'van buiten naar binnen werken'. Actuele en relevante thema's die te maken hebben met het besef dat we als overheid beter moeten samenwerken met onze partners en burgers. De beleidsopgaven in de samenleving worden steeds complexer, er is minder overheidsgeld en er is sprake van een legitimiteitscrisis in ons democratisch bestel¹. De rol van ambtenaren, college en gemeenteraad zal hierdoor moeten veranderen richting een meer communicatieve en faciliterende rol. Het structuurvisieproces beoogt rekening te houden met deze veranderende rol. Dit betekent in ieder geval dat we de betrokkenheid van onze partners bij de ruimtelijke ambities en ontwikkelingen in de stad willen vergroten. Hierbij zijn we op zoek naar samenwerkingsvormen waarbij we het meedenkend en investerend vermogen bij derden zoveel mogelijk willen benutten. Ook moet de RSV bijdragen aan een versterkte oriëntatie van de gemeentelijke organisatie op de 'buitenwereld'. Vanwege het strategische karakter kan het structuurvisieproces hier een belangrijke rol in vervullen.

Rol gemeenteraad en college

De gemeenteraad heeft in het komende structuurvisieproces meerdere rollen: kaderstellend aan de voorkant, meedenkend tijdens het proces, en vaststellend aan de achterkant.

Bij het opstellen van de structuurvisie wil het college de gemeenteraad in haar rol als kaderstellend orgaan aan de voorkant positioneren. Daarom zal het plan van aanpak in nauwe samenwerking met de griffie tot stand komen. Aan de voorkant van het kaderstellingsproces stellen college en gemeenteraad aan de hand van een raadsvoorstel harde en zachte spelregels vast. Tijdens de kaderstelling zal de gemeenteraad in overleg met partners vorm geven aan de hoofdlijnen van de structuurvisie en deze vervolgens als

¹ Raad voor het openbaar bestuur: Vertrouwen op lokale democratie, februari 2010.

raad vaststellen ('richtinggevende uitspraken'). Deelnemers, waaronder de gemeenteraad, kunnen tijdens het kaderstellingsproces aangeven op welke wijze zij bij de volgende fase - het opstellen van de ontwerpstructuurvisie- betrokken wil zijn. Het opstellen van de ontwerpstructuurvisie vindt plaats binnen deze kaders. Het college van B&W stelt de ontwerpversie van de structuurvisie vast. Zij geven de structuurvisie vrij voor het indienen van zienswijzen. Beantwoording van de zienswijzen gebeurt eveneens namens het college in de vorm van een zienswijzennota, die kan leiden tot een gewijzigde vast te stellen structuurvisie door de gemeenteraad. Tegen de uiteindelijke vaststelling van de structuurvisie staat geen beroepsmogelijkheid open bij de bestuursrechter.

Processtappen

In grote lijnen zullen de volgende processtappen worden doorlopen:

- Vaststellen projectopdracht en plan van aanpak (januari 2013)
- Kaderstelling door de gemeenteraad (februari - maart 2013)
- Opstellen ontwerp-structuurvisie en vaststelling door college (april-juli 2013)
- Tervisielegging, opwerken tot definitieve structuurvisie (augustus-november 2013)
- Vaststellen door de gemeenteraad (december '13)

4. Relatie met programma

De ruimtelijke structuurvisie is samen met de sociale structuurvisie van groot belang voor het realiseren van de ambities uit de Strategische Visie. Omdat het een strategisch en integraal beleidsdocument betreft kan het proces een essentiële bijdrage leveren aan de realisatie van alle raadsprogramma's.

5. Vervolprocedure voor de raad

In februari zal de kaderstelling met de gemeenteraad starten. Hiervoor zullen een aantal intensieve sessies georganiseerd worden. Naast de gemeenteraad zullen hierbij ook college, ambtenaren en partijen uit de samenleving betrokken worden.